pánsíp

pan035.jpg [1]
pan044.jpg [2]
pan019.jpg [3]

.
Különbözõ hosszúságú és hangmagasság [4]ú, egyik végén zárt csövekbõl álló fúvós hangszer [5]. Nevét a görög pásztoristenrõl (Pán) kapta, aki nagy nimfaüldözõ hírében állt. A hindu mitológia szerint Krisna férfiasságát is a pánsíp szimbolizálta. ► hangszerszimbolika [6]
A pásíp különböző változatai Dél-Amerikában (siku [7]), Romániában, Észak-Olaszországban népi hangszerként használatosak, de megtalálhatóak Afrikában, Ázsiában és Óceániában is.

□□□

magasabb felharmonikusok (de csak a páratlanok, tehát a duodecima, illetve a két oktáv fölötti terc) is élesen megszólalnak egy pillanatra, majd egy sejtelmes mély hang szól tovább. Persze indíthatjuk a hangot ajakkal is, ilyenkor "Pű" szótagot mondunk zönge nélkül. Bizonyos esetekben tüdőből indított "beúszó" hangokat is játszhatunk, esetleg rekeszizomból meglebegtetve, de ez inkább csak különlegesség legyen, az "átlagos" hangokat nyelvvel, vagy ajakkal indítsuk!
Pánsípon lehet a hangmagasságot intonálni. Ha a hangszert "befelé" döntjük és ezáltal jobban rádőlünk a hangnyílásra, mélyül a hang, míg "kifelé" döntésnél magasodik.
Dinamikai árnyalásra is van mód. Ha nagyobb szájnyíláson kisebb légnyomással, illetve kisebb nyíláson nagyobb nyomással fújunk, különböző hangerőt kapunk, miközben a hangmagasság elcsúszását a fent leírt módon kompenzálni tudjuk.

Írásmód

Mivel a pánsípnak nincs olyan hagyományos irodalma mint pl. a gitárnak, ezért itt túlzás lenne szokásos írásmódról beszélni. Célszerű írásmód a violinkulcsos kotta transzpozíció nélkül, illetve a mélyebb hangú példányoknál oktávtranszpozícióval.
(Forrás: Kabóca zenefüzetek [8])

A román népzenében a pánsíp (nai, muscal) a legnépszerűbb hangszer, Románia jelképének is tekintik.
Már a XVI. században voltak írásos feljegyzések a hangszer alkalmazásáról. Ekkor még 7-8 sípból állt, ma azonban a 20-22 sípos változatát fújják. Hagyományosan nádból vagy fűrt fából készült de mostanában a bambusznád váltotta fel ezeket az anyagokat.

A pánsípon kívül még 16-20 különféle pásztorfurulya ismert, amik nem csak a hangolásban térnek el.

(Forrás: www.cerbul.hu [9])

.

Gheorghe Dumitru - Nai / panflute, Stefan Bucur Ensemble **[10]**
Uploaded by pan4be [11]. **-** *Music videos, artist interviews, concerts and more. [12]*

Forrás webcím: https://www.zenci.hu/szocikk/pansip

Hivatkozások:
[1] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/pan035.jpg
[2] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/pan044.jpg
[3] https://www.zenci.hu/sites/www.zenci.hu/files/kep/09/pan019.jpg
[4] https://www.zenci.hu/szocikk/hangmagassag
[5] https://www.zenci.hu/szocikk/fuvos-hangszer
[6] https://www.zenci.hu/szocikk/hangszerszimbolika
[7] http://hu.wikipedia.org/wiki/Siku
[8] http://www.terrasoft.hu/kultura/kaboca/zf1/zf1.htm
[9] http://www.cerbul.hu/
[10] http://www.dailymotion.com/video/x93q8q_gheorghe-dumitru-nai-panflute-stefa_music
[11] http://www.dailymotion.com/pan4be
[12] http://www.dailymotion.com/en/channel/music